

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 noiembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

Judecători – Timofti Vladimir, Nicolaev Ghenadie, Covalenco Elena și
Gordilă Nicolae,

cu participarea:

procurorului – Crijanovschi Sergiu,

avocatului – Strulea Nicolae,

persoanei achitate – Strulea Tudor,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de procurorul în
Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tăut Dorina, împotriva deciziei
Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2013, în cauza penală
privindu-l pe

Strulea Tudor Nicolae, născut la 24 februarie 1949,
originar din s. Mînzătești, r-nul Ungheni, domiciliat în s.
Șendreni, com. Vărzărești, r-ul Nisporeni;

**Date referitoare la termenul de examinare a
cauzei:**

1. 03.12.2012-31.01.2013 (prima instanță)

2. 25.02.2013-24.04.2013 (instanța de apel)

3. 20.08.2013-19.11.2013 (instanța de recurs ordinar)

Procedura de citare a fost legal executată.

Procurorul, Crijanovschi Sergiu, a solicitat admiterea recursului în sensul
declarat.

Avocatul Strulea Nicolae și persoana achitată - Strulea Tudor, au solicitat
respingerea recursului, cu menținerea hotărîrii atacate.

Asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al
Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Nisporeni din 31 ianuarie 2013, Strulea Tudor a
fost achitat de sub învinuirea de săvîrșire a infracțiunii prevăzute de art. 361 alin.
(1) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală, Strulea Tudor, a fost pus sub învinuire
pentru faptul, că activând în calitate de inginer cadastral în cadrul Primăriei s.
Vărzărești, r-ul Nisporeni, având intenția de a confecționa un document oficial fals

la 28 martie 2011, a efectuat înscrieri false în conținutul Extrasului nr.25 din Registrul de evidență al gospodăriilor al Primăriei s. Vărzărești, r-ul Nisporeni, care acorda dreptul înregistrării proprietății asupra imobilului, prin denaturarea datelor cu privire la anul construcției și înregistrării garajului din gospodăria lui Bolea Grigore, indicând în extrasul menționat anul construcției și înregistrării garajului - 1995, contrar datelor indicate în Registrul de evidență al gospodăriilor al Primăriei s. Vărzărești, r-ul Nisporeni, prin care anul construcției și înregistrării garajului este - 2004.

Aceste acțiuni, de către organul de urmărire penală, au fost calificate ca confecționarea unui document oficial fals care acordă drepturi, infracțiune prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod penal.

3. Sentința nominalizată a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Strulea T. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, invocând că vina ultimului se dovedește prin cumulul de probe administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în cadrul ședinței instanței de fond, cărora instanțele de judecată nu le-a dat o apreciere cuvenită, incorect bazînd sentința de achitare doar pe declarațiile inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2013 a fost respins, ca nefondat apelul, cu menținerea sentinței fără modificări, motivîndu-se că instanța de fond corect l-a achitat pe Strulea Tudor de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Mai mult ca atât, din învinuirea adusă inculpatului Strulea Tudor, acesta ar fi confecționat un document oficial fals prin înscrieri false în Extrasul nr. 25 din 28 martie 2011 cu privire la anul construcției și înregistrării garajului indicând anul 1995 și nu anul 2004, cum rezultă din Registrul de evidență al gospodăriilor din cadrul Primăriei s. Vărzărești, r-ul Nisporeni. Din textul sentinței, în baza declarațiilor Bolea Grigore și Ulinici Sava, s-a stabilit că garajul din gospodăria familiei Bolea a fost construit în anul 1995. Prin urmare, instanța de fond nu s-a abătut de la învinuirea adusă, așadar, anul construcției este solicitat de către reprezentanții organului cadastral la momentul înregistrării actelor de proprietate asupra imobilelor, fapt confirmat și de martorul audiat și în instanța de apel. La calificarea și învinuirea adusă inculpatului de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal acuzatorul urma să prezinte probe ce ar confirma această intenție, însă din materialele cauzei nu s-a identificat nici una din probe, care ar demonstra că inculpatul înțelegea că confecționează un act fals și dorește săvârșirea acestei acțiuni, limitându-se doar la formularea unei expresii în actul de punere sub învinuire „avînd intenția de a

confeționa un document fals" fără să prezinte și să facă trimitere la careva probe concrete.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, invocând că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- instanțele de judecată nu au dat nici o apreciere juridică probelor prezentate de către acuzare, și anume, în raportul de expertiză nr. 2290 din 28.06.2012 este indicat, că „înscrisurile de mână din rubrica prezentă în Extrasul nr. 25 din Registrul de evidență al gospodăriilor" din 28.03.2011 sunt efectuate de către Strulea Tudor, limitîndu-se doar la expunerea selectivă a comentariului art. 361 Cod penal, cît și a oarecărei doctrine, nefiind indicată izvorul acesteia;

- atît instanța de fond cît și instanța de apel nu au ținut cont de faptul, că temei pentru înaintarea învinuirii lui Strulea Tudor Nicolae, a constituit divergențele datelor din registrul de evidență a gospodăriilor deținut de Primăria s. Vărzărești și datelor înscrise de Strulea Tudor în Extrasul nr. 25 din Registrul menționat, astfel instanțele de judecată, la examinarea cauzei s-au abătut de la învinuirea adusă, examinînd stabilirea faptului cînd a fost construit garajul;

- fiind stabilit în mod indiscutabil în cadrul ședințelor instanțelor de judecată, că inculpatul Strulea Tudor a efectuat înscrisuri false în conținutul extrasului nr.25 din Registrul de evidență al gospodăriilor al Primăriei s. Vărzărești, r-ul Nisporeni, care acorda dreptul înregistrării proprietății asupra imobilului, prin denaturarea datelor cu privire la anul construcției și înregistrării garajului din gospodăria lui Bolea Grigore, indicînd în Extrasul menționat anul construcției și înregistrării garajului - 1995, contrar datelor indicate în Registrul de evidență al gospodăriilor al Primăriei s. Vărzărești, r-ul Nisporeni, prin care anul construcției și înregistrării garajului este 2004, fapt afirmat documentar de către organul de urmărire penală, confirmat de inculpat prin răspunsurile sale, instanțele de judecată nu au indicat concret, care anume acțiuni ale inculpatului denotă lipsa laturii subiective și obiective ale semnelor de infracțiune prevăzute de art. 361 alin.(1) Cod penal, achitînd în aceste împrejurări inculpatul;

- în pofida faptului că a fost dovedit cu certitudine faptul confeționării de către inculpatul Strulea Tudor a documentului oficial fals, prima instanță, fără a indica baza legală, a conchis că inculpatul urmează să fie achitat pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, hotărîre menținută și de către instanța de apel.

6. Judecînd recursul declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează, că acesta urmează a fi admis din următoarele motive.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală (red. 14.03.2003), instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărîrea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că instanța de apel nu s-a pronunțat la nivelul convenit asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului (f.d. 218-220), în legătură cu ce urmează a fi casată decizia atacată, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Potrivit apelului declarat de procuror (f.d. 145-149), criticîndu-se sentința de achitare, s-au invocat următoarele motive:

„- probatoriul, care confirmă starea de fapt expusă în învinuirea înaintată inculpatului, indică la comiterea de către acesta a unor acțiuni îndreptate spre realizarea intenției de falsificarea unui document oficial fals care acordă drepturi;

- în pofida faptului, că inculpatul Strulea T. nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, vinovăția acestuia pe deplin se dovedește prin probele prezentate în ședințele de judecată de către partea acuzării, și anume circumstanțele stabilite prin raportul de expertiză nr. 2290 din 28.06.2012, în concluzia căruia este indicat că „înscrisurile de mîna din rubrica prezentă în Extrasul nr. 25 din Registrul de evidență al gospodăriilor din 28.03.2011 sunt efectuate de către Strulea Tudor”; circumstanțele stabilite prin examinarea copiilor autentificate din Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri pe perioada anilor 2002-2011, deținut de către Primăria s. Vărzărești r-ul Nisporeni;

- instanța de judecată nu a dat nici o apreciere juridică probelor prezentate de către acuzare și s-a limitat doar la expunerea selectivă a comentariului art. 361 Cod Penal, cât și a oarecărei doctrine, nefiind indicată izvorul acesteia;

- instanța de judecată nu a ținut cont de faptul, că temei pentru înaintarea învinuirii lui Strulea T., a constituit divergențele datelor din Registrul de evidență al gospodăriilor, deținut de Primăria Vărzărești și datelor înscrise de Strulea Tudor în Extrasul nr. 25 din registrul menționat;

- inculpatul Strulea T., prin declarațiile sale, a confirmat, că el cu bună știință de cauză a introdus în Extrasul nominalizat datele insuflete de solicitant, contrar datelor obiective, oficial deținute de primăria s. Vărzărești, astfel se confirmă în totalitate componența de infracțiune imputată acestuia, în limitele art. 361 alin. (1) Cod penal;

- este eronată și inexplicabilă afirmația primei instanțe, expusă în sentința de achitare în privința lui Strulea Tudor, prin care „ *s-a mai stabilit cu certitudine că, datele din Extrasul indicat mai sus, corespund în tocmai cu datele din Registrul, însă, inculpatul, pe lângă datele din acest Registrul, a indicat și anul construcției, an pe care i l-a indicat proprietarul și care a fost indicat în extrasul-maculator de către inginerul cadastral al O.C.T. Nisporeni*”, astfel instanța făcând trimitere la o probă „*extrasul-maculator de către inginerul cadastral al O.C.T. Nisporeni*”, care nici nu a fost examinată în cadrul cercetării judecătorești și nici nu a fost prezentată instanței, prin ce instanța a pus, fără nici un motiv, la dubii datele deținute de primăria s. Vărzărești, asupra bunurilor imobile ale cet. Bolea Gr.”

Anume asupra acestor motive relevante pentru cauza dată, instanța de apel nu s-a pronunțat.

Totodată, Colegiul penal lărgit mai invocă, că potrivit învinuirii înaintate lui Strulea T. prin rechizitoriu (f.d. 86-87) el este învinuit, că a confecționat și a folosit documente oficiale false care acordă drepturi sau eliberează de obligații, și anume, a efectuat înscrieri false în conținutul Extrasului nr.25 din Registrul de evidență al gospodăriilor al Primăriei s. Vărzărești, r-ul Nisporeni, care acorda dreptul înregistrării proprietății asupra imobilului, prin denaturarea datelor cu privire la anul construcției și înregistrării garajului din gospodăria lui Bolea Grigore, indicând în extrasul menționat anul construcției și înregistrării garajului - 1995, contrar datelor indicate în Registrul de evidență al gospodăriilor al Primăriei s. Vărzărești, r-ul Nisporeni, prin care anul construcției și înregistrării garajului este - 2004.

Conform sentinței și deciziei instanței de apel, această învinuire nu și-a găsit confirmare, inculpatul Strulea T. fiind achitat de comiterea infracțiunii prevăzute

de art. 361 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Deasemenea, instanța de recurs menționează, că instanțele de judecată, la pronunțarea hotărîrilor nu au ținut cont și de petiția depusă de către Manolii Alexandra (f.d. 17), din care rezultă că:

„...soții Bolea și-au înregistrat dreptul de proprietate asupra garajului și construcțiilor accesorii în litigiu la 29.03.2011 în baza Extrasului din registrul de gospodărie, nr. 25 din 28.03.2011, eliberat de Primăria s. Vărzărești, evitînd procedura de dare în exploatare prevăzută de legislația în vigoare.

Datele din acest Extras nu corespund cu Registrul de evidență al gospodăriilor deținut de Primăria s. Vărzărești, și anume, sînt falsificate datele privind anul construirii și înregistrării construcțiilor în litigiu - în Extrasul din registru este indicat anul 1994-1995, iar în Registru - anul 2003 (vezi contul personal nr. 667 - din registrul de evidență al gospodăriilor).

Extrasul din Registrul de gospodărie nr. 25 din 28.03.2011 eliberat de Primăria s. Vărzărești pîrîților Bolea prezintă nu mai mult decît un act public falsificat, care inevitabil urmează a fi obiect de cercetare al organelor de urmărire penală.

Reprezentantul Primăriei s. Vărzărești, Strulea T. în ședința de judecată a declarat că în Registrele de evidență al Primăriei lipsește înscrierea despre eliberarea unui astfel de certificat/extras, iar nr. 25 probabil este un număr de înregistrare la O.C.T. Nisporeni. A mai recunoscut și confirmat, că datele au fost indicate în Extrasul respectiv nu conform Registrului de evidență al gospodăriilor, ci din spusele pîrîților Bolea, care la rîndul lor au declarat, că construcțiile în cauză au fost edificate aproape odată cu casa de locuit în anul 1995, fapt care nu corespunde adevărului....”.

Astfel, într-adevăr conform extrasului din Registrul de evidență al gospodăriilor al Primăriei s. Vărzărești nr. 25 din 28.03.2011, este indicat anul – 1995, ca fiind anul construirii garajului, ce-i aparține cet. Bolea Grigore, (f.d.32), pe cînd în Registrul de evidență al gospodăriilor al Primăriei s. Vărzărești, este indicat anul construirii garajului – 2004, iar anul recepționării – 2003 (f.d.36).

În această ordine de idei, Colegiul lărgit statuează în hotărîrile atacate o lipsă totală de motive relevante privind achitarea lui Strulea T. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penală asupra tuturor motivelor invocate de procuror în apel și

ținând cont de motivele casării deciziei atacate să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tăut Dorina, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2013 în privința lui **Strulea Tudor Nicolae**, cu dispunerea rejudecării cauzei în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată în ședință publică la 10 decembrie 2013, ora 9⁵⁰.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Nicolaev Ghenadie

Covalenco Elena

Gordilă Nicolae